

Program wychowawczo-profilaktyczny

Szkoły Podstawowej

im. Powstańców Styczniowych 1863 roku

w Lubochni

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. 2024 poz. 986, z ostatnią zmianą o wejściu w życie 1 czerwca 2025 r.)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2025 r. poz. 1043)
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn. Dz.U. z 2020r, poz. 1604)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej Dz. U. 2023 poz. 1019.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2305).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U z 2018 r. poz. 214)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego
- Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2025/2026
- Statut Szkoły Podstawowej im. Powstańców Styczniowych 1863 roku w Lubochni.

Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej w Lubochni opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły i Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze Szkolnym Zestawem Programów Nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego Programu wychowawczo - profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2024/25,

- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych, analizy wyników ankiet, bieżących obserwacji, rozmów przeprowadzonych z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
 - innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora),
 - obserwacji zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
 - analizy przypadków zachowań ryzykownych uczniów,
 - analizy frekwencji uczniów oraz osiągnięć edukacyjnych,
 - analizy najważniejszych wydarzeń i imprez szkolnych oraz działalności Samorządu Uczniowskiego,
 - analizy dostępnych artykułów naukowych, raportów, opracowań dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych, wpływu technik informacyjnych i mediów na rozwój emocjonalny i społeczny ucznia,
 - kierunków realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2025/26, a w szczególności:
1. **Kształcenie myślenia analitycznego** – interdyscyplinarne podejście do przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz rozwijanie umiejętności matematycznych.
 2. **Edukacja obywatelska** – kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, rozwój odpowiedzialności za region i kraj.
 3. **Promocja zdrowego trybu życia** – prozdrowotne postawy i zachowania oraz zachęcanie do aktywności fizycznej.
 4. **Profilaktyka przemocy rówieśniczej i wspieranie zdrowia psychicznego** – zapobieganie przemocy, wsparcie psychiczne w kryzysach oraz profilaktyka uzależnień.
 5. **Higiena cyfrowa i bezpieczeństwo w sieci** – rozwijanie krytycznego myślenia o informacjach online, bezpieczne korzystanie z technologii, w tym narzędzi sztucznej inteligencji i Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
 6. **Promocja kształcenia zawodowego i doradztwa zawodowego** – włączenie uczniów szkół podstawowych do programów zawodowych oraz współpraca z pracodawcami, a także wzmocnienie doradztwa zawodowego.
 7. **Aktywizujące metody nauczania i ocenianie kształtujące** – wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez ocenianie kształtujące i metody aktywizujące w dydaktyce.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,

- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (Dyrektor, Rada Pedagogiczna, Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

I. Misja szkoły

Misją współczesnej szkoły podstawowej jest wszechstronne przygotowanie uczniów do życia w złożonym i dynamicznie zmieniającym się świecie. Szkoła dąży do tego, aby każdy uczeń rozwijał się nie tylko intelektualnie, ale również emocjonalnie, społecznie i fizycznie.

Kluczowe elementy misji:

1. Bezpieczne środowisko:

Szkoła zapewnia bezpieczne, przyjazne i wspierające środowisko, gdzie każdy uczeń czuje się akceptowany i szanowany. Promowana jest atmosfera współpracy i zrozumienia, co umożliwia uczniom swobodny rozwój oraz otwarte wyrażanie swoich potrzeb i emocji. Bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne jest priorytetem, a szkoła wdraża działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy i mobbingowi, a także zapewnia szybkie reakcje w sytuacjach kryzysowych.

2. Zdrowie fizyczne i psychiczne:

Szkoła dba o rozwój zdrowych nawyków poprzez edukację żywieniową, regularne zajęcia sportowe i programy prozdrowotne. Działania profilaktyczne obejmują szerokie spektrum aktywności, od warsztatów z radzenia sobie ze stresem po edukację w zakresie uzależnień i zdrowia psychicznego. Uczniowie mają dostęp do specjalistycznej pomocy psychologicznej, a także uczestniczą w zajęciach promujących równowagę emocjonalną i społeczną.

3. Rozwój kompetencji cyfrowych:

W szkole szczególny nacisk kładzie się na naukę bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z technologii. Uczniowie uczą się podstawowych zasad poruszania się w sieci, rozwijają umiejętności korzystania z narzędzi cyfrowych oraz krytycznego myślenia wobec treści internetowych. Szkoła promuje także etyczne korzystanie z technologii oraz uczy dzieci, jak być odpowiedzialnymi cyfrowymi obywatelami.

4. Kształtowanie postaw obywatelskich:

Szkoła stawia na rozwijanie postaw obywatelskich i patriotycznych, ucząc uczniów odpowiedzialności za społeczność lokalną i kraj. Programy edukacyjne obejmują zajęcia z edukacji obywatelskiej, które pomagają zrozumieć zasady funkcjonowania państwa, prawa i obowiązki obywatela oraz znaczenie zaangażowania społecznego.

Szkoła promuje wartości takie jak empatia, solidarność i odpowiedzialność, zachęcając uczniów do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i podejmowania inicjatyw na rzecz wspólnoty.

5. Umiejętność myślenia analitycznego i rozwiązywania problemów:

Szkoła rozwija u uczniów umiejętności myślenia analitycznego poprzez naukę przedmiotów ścisłych i przyrodniczych. Programy nauczania są dostosowane do wieku dzieci, uwzględniając interdyscyplinarne podejście oraz zabawę w naukę. Szkoła promuje rozwiązywanie problemów oraz praktyczne zastosowanie wiedzy, co pomaga uczniom w zrozumieniu otaczającego ich świata i przygotowuje do dalszej edukacji.

6. Edukacja włączająca:

Szkoła działa na rzecz pełnej integracji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, zapewniając im odpowiednie wsparcie oraz warunki do nauki i rozwoju.

7. Przygotowanie do życia zawodowego:

Już na poziomie szkoły podstawowej, uczniowie są zachęceni do odkrywania swoich zainteresowań i talentów. Szkoła współpracuje z lokalnymi społecznościami i instytucjami, organizując warsztaty i projekty, które wprowadzają dzieci w świat różnych zawodów. Celem jest rozwijanie umiejętności praktycznych oraz pokazanie uczniom, jak ich zainteresowania mogą przerodzić się w przyszłą karierę zawodową.

8. Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym

Szkoła zapewnia wsparcie uczniom z doświadczeniem migracyjnym, pomagając im w adaptacji do nowego środowiska szkolnego. Organizowane są specjalne zajęcia z języka polskiego jako obcego, a także działania integracyjne, które pomagają dzieciom lepiej zrozumieć kulturę polską. Szkoła dąży do stworzenia otwartego i tolerancyjnego środowiska, gdzie każde dziecko, niezależnie od pochodzenia, czuje się akceptowane i wspierane.

Podsumowanie:

Szkoła podstawowa w dzisiejszych czasach ma na celu nie tylko przekazanie wiedzy, ale przede wszystkim przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego życia w społeczeństwie. Stawia na zrównoważony rozwój, zdrowie, bezpieczeństwo oraz rozwój kluczowych kompetencji niezbędnych w XXI wieku.

II. Wizja szkoły.

Nasza szkoła jest nowoczesną, przyjazną placówką, przygotowującą uczniów do kontynuowania nauki na kolejnym etapie edukacyjnym. Działania szkoły ukierunkowane są na ucznia, jego potrzeby, umożliwiając mu wszechstronny rozwój. Uczniowie naszej szkoły wyrosną na ludzi mających poczucie własnej wartości i odpowiedzialności ze własne

zachowanie. Wykorzystujemy najnowsze zdobyte techniki informacyjnej i informatycznej, stosujemy nowoczesne metody nauczania i wychowania, aby uczeń mógł rozwijać swoje zainteresowania, umiejętności, zdolności i pasję. W pracy z uczniem kadra pedagogiczna podejmuje twórcze działania, które pozwolą realizować misję szkoły. Nasi uczniowie będą świadomi nierozrwalnego współistnienia ze środowiskiem przyrodniczym, świadomi własnego pochodzenia, dumni z bycia Polakami, Europejczykami i członkami swojej "małej ojczyzny". Będą szanować kulturę i tradycję. Szczególnie zadbamy o ich rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy, aby w przyszłości propagowali zdrowy styl życia i potrafili dokonać słusznego wyboru.

III. Sylwetka absolwenta

Absolwent szkoły podstawowej w dzisiejszych czasach to młody człowiek, który wyróżnia się wszechstronnym przygotowaniem do dalszej edukacji i życia społecznego. Posiada solidną wiedzę ogólną, rozwinięte umiejętności analitycznego myślenia oraz jest biegły w korzystaniu z technologii cyfrowych. Cechują go:

1. Wiedza i umiejętności ogólne:

- Absolwent posiada szeroką wiedzę z różnych dziedzin, takich jak matematyka, język polski, nauki przyrodnicze, historia, geografia, i inne przedmioty. Potrafi łączyć zdobytą wiedzę z praktycznym zastosowaniem w codziennym życiu.
- Posiada umiejętność rozwiązywania problemów, krytycznego myślenia oraz logicznego rozumowania. Jest w stanie podejmować decyzje na podstawie analizy dostępnych informacji.

2. Kompetencje cyfrowe:

- Jest świadomy zagrożeń i korzyści wynikających z korzystania z technologii, potrafi bezpiecznie nawigować w Internecie i korzystać z narzędzi cyfrowych do nauki i komunikacji.
- Ma podstawową wiedzę na temat programowania i rozumie, jak działają podstawowe aplikacje oraz narzędzia cyfrowe. Potrafi krytycznie ocenić informacje znalezione online i selekcjonować wartościowe źródła.

3. Zdrowie fizyczne i psychiczne:

- Świadomie dba o swoje zdrowie fizyczne, regularnie uprawia aktywność fizyczną, zna zasady zdrowego odżywiania i potrafi podejmować decyzje sprzyjające zdrowemu stylowi życia.
- Ma rozwiniętą świadomość emocjonalną, potrafi radzić sobie ze stresem, rozpoznaje i nazywa swoje emocje, oraz jest otwarty na poszukiwanie wsparcia w razie potrzeby.

4. Postawy obywatelskie:

- Jest zaangażowany w życie społeczności szkolnej i lokalnej, rozumie znaczenie współpracy i odpowiedzialności za wspólnotę.
- Posiada świadomość praw i obowiązków obywatela, szanuje wartości demokratyczne, zna podstawy funkcjonowania państwa i rozumie, jak może wpływać na życie społeczne.

5. Empatia i umiejętności społeczne:

- Potrafi efektywnie komunikować się z rówieśnikami i dorosłymi, pracować w zespole, rozwiązywać konflikty i podejmować współpracę.

- Rozwija empatię, rozumie potrzeby innych osób, szanuje różnorodność i jest otwarty na współpracę z ludźmi o różnych poglądach i kulturach.
- 6. Zdolność adaptacji i uczenia się:**
- Jest elastyczny w myśleniu, potrafi dostosować się do zmieniających się warunków, zarówno w środowisku szkolnym, jak i poza nim.
 - Wykazuje chęć do uczenia się nowych rzeczy, jest ciekawy świata i otwarty na nowe doświadczenia. Rozumie, że edukacja jest procesem ciągłym i jest gotowy na rozwój przez całe życie.
- 7. Świadomość ekologiczna:**
- Posiada świadomość ekologiczną, rozumie wpływ człowieka na środowisko i zna zasady zrównoważonego rozwoju.
 - Uczy się dbać o planetę, podejmując działania na rzecz ochrony środowiska, takie jak segregacja odpadów, oszczędzanie wody i energii oraz uczestniczenie w akcjach ekologicznych.
- 8. Kreatywność i innowacyjność:**
- Jest twórczy i potrafi myśleć nieszablonowo, co przejawia się w różnych dziedzinach życia szkolnego i pozaszkolnego.
 - Zachęcany do podejmowania inicjatyw, potrafi realizować własne projekty i pomysły, szukać nowych rozwiązań i wdrażać innowacyjne podejścia do problemów.

Absolwent szkoły podstawowej to osoba dobrze przygotowana do kontynuacji nauki na wyższym etapie edukacyjnym, która potrafi odnaleźć się w zmieniającym się świecie, jest gotowa do podejmowania wyzwań i aktywnego udziału w życiu społecznym.

IV. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról

społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. zagrożenie epidemiologiczne, sytuacja kryzysowa uczniów z Ukrainy)

- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. zagrożenie epidemiologiczne, militarne, ekologiczne).

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców,
- 7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami, oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów, uwrażliwienie rodziców na znaczenie relacji w rodzinie w rozwoju dzieci i młodzieży,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniami z doświadczeniem migracyjnym,
- 10) wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/ działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej,
- 11) wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie,
- 12) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 13) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,

- 14) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych,
- 15) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*).

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- 3) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 4) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i młodzieży,
- 5) poszerzenie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej zagrożeniem epidemiologicznym, militarnym, ekologicznym, zaburzonymi relacjami rodzinnymi) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 6) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 7) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 8) poszerzenie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania epidemiom, przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym, wyczerpaniu nerwowemu, wykluczeniu społecznemu,
- 9) poszerzenie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediów (uzależnienie cyfrowe),

- 10) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimediów.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków problemów cywilizacyjnych i społecznych (np. brak aktywności fizycznej, otyłość, depresja, zaburzone relacje rodzinne, uzależnienia od technologii cyfrowych),
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią i uzależnieniami od innych środków zmieniających świadomość.
- 6) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku uzależnienia cyfrowego.
- 7) Udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z Ukrainy.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,
- 5) wspieranie uczniów i wychowanków, u których zauważono uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły (np. przekierowanie ich uwagi na rozwój indywidualnych zainteresowań oraz angażowanie uczniów do aktywności w różnych dziedzinach).

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji, objawów uzależnienia od technologii cyfrowych, objawów chorób cywilizacyjnych (np. nadwaga, brak aktywności fizycznej),
- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

V. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- wspiera nauczycieli i innych członków społeczności szkolnej w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze Statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami,
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, pedagogiem specjalnym i psychologiem szkolnym oraz pracownikami

poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,

- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa i innych specjalistów – powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,

2. Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie ze współczesnymi zagrożeniami oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- współuczestniczy w opracowaniu projektu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców ,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i uzależnieniami od technologii cyfrowych,
- uczestniczy w realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, specjalistami szkolnymi w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami współczesnych zagrożeń,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków zaburzonych relacji rodzinnych, problemów w nawiązywaniu/ utrzymaniu prawidłowych relacji rówieśniczych,
- wspierają uczniów – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z różnicami kulturowymi,

- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające np. zaburzonych relacji rówieśniczych i rodzinnych, sytuacji kryzysowej uczniów itp.,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także nadużywaniem technologii cyfrowych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami, uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z np. z doświadczanego kryzysu, choroby, izolacji społecznej, nieprawidłowych relacji rówieśniczych, itp.,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym, psychologiem oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,

- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Pedagog szkolny, psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczno - pedagogiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebujących szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami, wychowawcami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów, nauczycielom,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

6. Pedagog specjalny, m.in.

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:
- rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno – komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,

- prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
- udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny,
- przedstawia Radzie Pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.

7. Rodzice:

- współtworzą szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły.

8. Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi, w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

VI. Diagnoza potrzeb, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka

W celu zaplanowania i podejmowania właściwych działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły, ważne jest zidentyfikowanie występujących w środowisku szkolnym czynników ryzyka i czynników chroniących, wpływających na zdrowie fizyczne, psychiczne, bezpieczeństwo i funkcjonowanie społeczne ucznia.

Na podstawie zebranych informacji z ankiet, można sformułować kilka wniosków dotyczących funkcjonowania szkoły jako placówki pełniącej funkcje dydaktyczno-wychowawcze. Ogólnie rzecz biorąc, szkoła spełnia swoje zadania dydaktyczne i wychowawcze, ale istnieje kilka obszarów, które wymagają poprawy, aby lepiej wspierać uczniów, nauczycieli i rodziców.

Mocne strony szkoły:

1. **Dobre relacje między uczniami a nauczycielami** – zarówno uczniowie, jak i nauczyciele wskazują na ogólnie pozytywne relacje. Uczniowie czują, że mogą liczyć na wsparcie nauczycieli, co jest kluczowe dla ich rozwoju emocjonalnego i akademickiego. Relacje oparte na zaufaniu i wsparciu są podstawą efektywnej pracy dydaktycznej i wychowawczej.
2. **Bezpieczeństwo uczniów** – większość uczniów i rodziców ocenia szkołę jako bezpieczne miejsce. To sugeruje, że szkoła jest w stanie zapewnić odpowiednie warunki fizyczne i psychiczne, które sprzyjają edukacji.
3. **Zaangażowanie uczniów w życie szkolne** – uczniowie w różnym stopniu angażują się w życie szkoły, część z nich regularnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych. To pokazuje, że szkoła oferuje różnorodne formy aktywności, które mogą wspierać rozwój zainteresowań uczniów.

Obszary wymagające poprawy:

1. **Problemy z integracją i izolacją rówieśniczą** – mimo że większość uczniów ma dobre relacje z rówieśnikami, część z nich odczuwa izolację i trudności w nawiązywaniu relacji. Może to prowadzić do problemów emocjonalnych, takich jak wycofanie czy smutek. Wskazuje to na potrzebę bardziej zróżnicowanych działań integracyjnych, szczególnie w kontekście uczniów, którzy mogą mieć trudności z adaptacją w grupie.
2. **Stres i trudności emocjonalne** – część uczniów zgłasza, że czuje stres związany z obowiązkami szkolnymi, a nauczyciele i rodzice dostrzegają trudności emocjonalne u niektórych dzieci. Problemy te wymagają większej uwagi ze strony szkoły, w tym zwiększenia wsparcia psychologicznego i emocjonalnego.
3. **Nierówna motywacja do nauki** – motywacja uczniów do nauki jest zróżnicowana. Niektórzy uczniowie są bardzo zaangażowani, ale istnieje także grupa uczniów, którzy potrzebują dodatkowego wsparcia, aby utrzymać zainteresowanie i wyniki w nauce. Szkoła powinna skupić się na indywidualnym podejściu do uczniów, dostosowując metody nauczania do ich potrzeb i możliwości.
4. **Komunikacja z rodzicami** – mimo że relacje między szkołą a rodzicami są generalnie dobre, ankiety pokazują, że rodzice chcieliby większej częstotliwości i efektywności kontaktów z nauczycielami. Informacje zwrotne dotyczące postępów uczniów oraz lepsze wsparcie ze strony nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych są kluczowymi oczekiwaniami rodziców.
5. **Profilaktyka zachowań ryzykownych** – chociaż zachowania ryzykowne wśród uczniów, takie jak kontakt z używkami, są rzadko zgłaszane, nauczyciele i rodzice zwracają uwagę na sporadyczne przypadki. Wprowadzenie szerszej edukacji profilaktycznej, zarówno dla uczniów, jak i rodziców, może pomóc w przeciwdziałaniu takim zachowaniom w przyszłości.

Rekomendacje:

1. **Programy integracyjne i wzmacniające relacje rówieśnicze** – szkoła powinna rozważyć wprowadzenie większej liczby programów integracyjnych, takich jak warsztaty z rozwoju umiejętności społecznych czy dni poświęcone współpracy w grupie. Wsparcie uczniów, którzy mają trudności z integracją, jest kluczowe.
2. **Zwiększenie wsparcia emocjonalnego** – wprowadzenie większej liczby działań profilaktycznych związanych ze zdrowiem psychicznym, np. warsztatów radzenia sobie

ze stresem czy dostępności konsultacji psychologicznych dla uczniów. Zwiększenie dostępności wsparcia psychologicznego dla uczniów borykających się z trudnościami emocjonalnymi.

3. **Indywidualizacja nauczania** – wprowadzenie zindywidualizowanych metod nauczania, aby lepiej dostosować proces dydaktyczny do potrzeb uczniów o zróżnicowanych poziomach motywacji. Uczniowie z niższą motywacją powinni być objęci dodatkowymi formami wsparcia.
4. **Poprawa komunikacji z rodzicami** – szkoła powinna kontynuować regularne spotkania z rodzicami oraz wykorzystywać narzędzia komunikacji, np. e-dziennik, które umożliwią bieżącą wymianę informacji o postępach uczniów. Regularna i systematyczna komunikacja może pomóc w szybszym reagowaniu na problemy wychowawcze i edukacyjne.
5. **Edukacja profilaktyczna** – szkoła powinna zainwestować w szeroko zakrojone programy profilaktyczne, obejmujące tematy związane z używkami, agresją oraz radzeniem sobie z trudnymi sytuacjami. Ważne, aby te programy były skierowane zarówno do uczniów, nauczycieli, jak i rodziców, co zwiększy ich efektywność.

Kluczowe rekomendacje strategiczne:

- **Systematyczna ewaluacja:**

Regularne monitorowanie efektów działań profilaktycznych i wychowawczych poprzez obserwacje, rozmowy, ankiety wśród uczniów, rodziców i nauczycieli, a także analizę wyników.

- **Indywidualizacja wsparcia:**

Zapewnienie bardziej zindywidualizowanego podejścia do uczniów mających trudności emocjonalne i edukacyjne, z naciskiem na programy terapeutyczne i rewalidacyjne.

- **Aktywizacja uczniów:**

Promowanie inicjatyw uczniowskich, takich jak samorządy uczniowskie, aby uczniowie mieli większy wpływ na życie szkoły i czuli się bardziej zaangażowani.

Wdrożenie tych rekomendacji może przyczynić się do poprawy atmosfery w szkole, zwiększenia zaangażowania uczniów oraz ich lepszego samopoczucia w kontekście edukacji i relacji z rówieśnikami oraz nauczycielami.

Podsumowanie:

Szkoła jako placówka dydaktyczno-wychowawcza funkcjonuje dobrze, jednak wymaga pewnych usprawnień w obszarach integracji społecznej, wsparcia emocjonalnego, motywacji uczniów oraz komunikacji z rodzicami. Wprowadzenie zindywidualizowanych podejść do nauczania i wychowania, a także intensyfikacja działań profilaktycznych, może w znaczący sposób poprawić samopoczucie i osiągnięcia uczniów oraz wzmocnić współpracę z rodzicami.

Wdrożenie tych rekomendacji może przyczynić się do poprawy atmosfery w szkole, zwiększenia zaangażowania uczniów oraz ich lepszego samopoczucia w kontekście edukacji i relacji z rówieśnikami oraz nauczycielami.

Czynniki ryzyka:

1. Izolacja uczniów:

- **Ryzyko:** Uczniowie, którzy czują się wykluczeni z grupy rówieśniczej, mogą doświadczać poważnych trudności emocjonalnych, takich jak depresja czy niska samoocena. Izolacja może prowadzić do dalszych problemów społecznych i edukacyjnych.
- **Rekomendacje:** Wprowadzenie działań integracyjnych i regularne monitorowanie relacji w klasach, szczególnie w kontekście uczniów, którzy zgłaszają problemy z rówieśnikami.

2. Stres związany z nauką i trudności emocjonalne:

- **Ryzyko:** Uczniowie doświadczający częstego stresu mogą mieć trudności z koncentracją i osiąganiem sukcesów edukacyjnych. Długotrwały stres może prowadzić do problemów zdrowotnych i spadku motywacji.
- **Rekomendacje:** Wprowadzenie technik radzenia sobie ze stresem, a także wsparcie psychologiczne dla uczniów, którzy regularnie zgłaszają trudności związane z nauką.

3. Niska motywacja uczniów:

- **Ryzyko:** Brak motywacji do nauki i niskie zaangażowanie w życie szkolne mogą prowadzić do spadku wyników edukacyjnych i trudności w adaptacji społecznej.
- **Rekomendacje:** Indywidualne plany motywacyjne oraz dostosowanie oferty zajęć pozalekcyjnych do zainteresowań uczniów.

4. Brak regularnej komunikacji z rodzicami:

- **Ryzyko:** Sporadyczna i nieskuteczna komunikacja z rodzicami może prowadzić do braku wsparcia ze strony domu, co negatywnie wpływa na postępy uczniów.
- **Rekomendacje:** Regularne spotkania z rodzicami oraz wykorzystywanie systemu elektronicznej komunikacji, aby rodzice mieli stały wgląd w postępy swoich dzieci.

Czynniki chroniące:

1. Dobre relacje rówieśnicze:

- **Ochrona:** Pozytywne relacje rówieśnicze w klasach i sporadyczne konflikty sugerują, że uczniowie mają wsparcie w grupie, co pozytywnie wpływa na ich samopoczucie i rozwój emocjonalny.
- **Rekomendacje:** Wspieranie tych relacji poprzez działania integracyjne i warsztaty, które pomagają uczniom budować pozytywne więzi.

2. Zaangażowanie nauczycieli:

- **Ochrona:** Nauczyciele wykazują zaangażowanie w życie uczniów, co stanowi ważny czynnik chroniący przed problemami emocjonalnymi i edukacyjnymi.
- **Rekomendacje:** Utrzymanie i rozwijanie pozytywnych relacji nauczyciel-uczeń, a także regularne szkolenia dla nauczycieli w zakresie wsparcia emocjonalnego.

3. Wsparcie ze strony rodziców:

- **Ochrona:** Zaangażowanie rodziców w edukację i rozwój dzieci, jak wykazano w ankietach, to istotny czynnik chroniący. Rodzice czują się odpowiedzialni za edukację dzieci i chcą mieć większy wpływ na ich postępy.
- **Rekomendacje:** Zacieśnianie współpracy z rodzicami poprzez częstsze kontakty i wsparcie w zakresie domowej edukacji.

4. Wsparcie emocjonalne i psychologiczne w szkole:

- **Ochrona:** Szkoła oferuje wsparcie emocjonalne i psychologiczne, co pomaga uczniom radzić sobie z trudnościami i stresem.
- **Rekomendacje:** Propagowanie wśród uczniów dostępności pomocy psychologicznej i rozwinięcie programów wsparcia emocjonalnego, takich jak grupy wsparcia i zajęcia z radzenia sobie ze stresem.

VII. Najważniejsze działania w pracy profilaktyczno-wychowawczej w roku szkolnym 2025/2026

1) Podstawa opracowania

- **Kierunki polityki oświatowej państwa 2025/2026**
- **Wnioski z analizy badań:**
 - rosnący odsetek trudności psychicznych i nierówności zdrowotnych (HBSC/WHO; IMiD),
 - wysoka skala ekspozycji na cyberprzemoc, treści szkodliwe i przeciążenie ekranami (NASK „Nastolatki 3.0”),
 - obniżone poczucie sprawczości i samopoczucie psychiczne w części populacji dzieci i nastolatków („Młode Głowy”),
 - wnioski z analizy czynników ryzyka i chroniących

2) Cele strategiczne (na poziomie całej placówki)

1. **Bezpieczna i wspierająca szkoła:** ograniczenie przemocy rówieśniczej (offline/online), wzmocnienie dobrostanu psychicznego.
2. **Mądra cyfryzacja:** nawyki higieny cyfrowej, krytyczne myślenie informacyjne, odpowiedzialne korzystanie z AI.
3. **Zdrowy styl życia:** ruch, odżywianie, sen, profilaktyka używek/energetyków.
4. **Kompetencje analityczne i sprawczość uczniów:** rozwiązywanie problemów, ocenianie kształtujące.
5. **Postawy obywatelskie i kultura dialogu:** samorządność, wolontariat, prawa dziecka.
6. **Świadome wybory edukacyjno-zawodowe:** orientacja i doradztwo ze wsparciem rodziców i pracodawców.

3) Kluczowe obszary i działania

A. Zdrowie psychiczne i relacje

Działania:

- **Szkolny Model Wczesnej Interwencji:** jasna ścieżka wsparcia (zgłoszenie → kontakt z pedagogiem/psychologiem → plan pomocy → weryfikacja po 4–6 tyg.).
- **Program klasowy „Emocje pod kontrolą”** (I–VIII): 4–6 godzin rocznie: regulacja emocji, komunikacja bez przemocy, proszenie o pomoc.
- **Dzień Zdrowia Psychicznego:** warsztaty, konsultacje dla rodziców.
- **Dzień Walki z Depresją**

B. Profilaktyka przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy

Działania:

- **Procedura anti-bullying 2.0** (uaktualniona o online): definicje, role, ramy czasowe reakcji, sposób gromadzenia dowodów (zrzuty ekranu), kontakt z policją.
- **Dzień Bezpiecznego Internetu** – konferencja uczniowska udziałem zaproszonych gości (prezentacje klas), stoiska „cyber-pierwszej pomocy”.
- **Lekcje o dezinformacji i AI** (IV–VIII): jak rozpoznać fejki, jak używać AI etycznie (prompty, prywatność, prawa autorskie).
- **Turniej piłki nożnej „Stop agresji”**

C. Zdrowy styl życia: bezpieczeństwo - ruch-sen-odżywianie-substancje

Działania:

- **Światowy Dzień Jabłka** – promocja zdrowego żywienia.
- **„3 filary energii”** (I–VIII): cykl lekcji o śnie, ruchu i jedzeniu; (2×/rok).
- **Targi Zdrowia** z udziałem dietetyka, pielęgniarki, ratowników; strefa sportu.
- **Polityka napojów energetycznych**: jasne zasady, edukacja dot. skutków.
- **„Bezpieczne ferie/wakacje”** - spotkanie z ratownikiem GOPR
- **Podchody w ramach programu „Trzymaj formę”**
- **Luboski Bieg po Zdrowie/ Dzień Sportu**
- **Program „Kryształowy uśmiech mam, bo o zęby dbam”** (klasy I-III)
- **Program „Dopalaczom mówię STOP – wybieramy zdrowie”** (klasy VII-VIII)
- **Program dla szkół „Owoce, warzywa i mleko w szkole”** (klasy I-V)
- **Zajęcia o bezpieczeństwie w ruchu drogowym** (klasy I-III)

D. Kompetencje analityczne i uczenie przez działanie

Działania:

- **„Miesiąc Łamigłówek”**: klasowy escape room logiczny, konkursy,
- **Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia**
- **Międzynarodowy Konkurs „Kangur Matematyczny”**
- **Konkurs matematyczny „Arbuz do kwadratu”** (II LO Tomaszów Maz.)
- **Konkurs Matematyczno - Informatyczny „InfoM@t”**

E. Edukacja obywatelska, prawa dziecka i klimat szkoły

Działania obowiązkowe:

- **20 XI – Dzień Praw Dziecka**: godzina wychowawcza,
- **Dzień Tolerancji /Międzynarodowy Dzień Zapobiegania Przemocy Wobec Dzieci**
- **Wolontariat „Szkoła dla innych”**: min. 2 akcje/rok (np. „Góra grosza”)
- **Dni Samorządności** – wybory SU i rzecznika praw ucznia.
- **Turniej wiedzy pożarniczej**
- **Apele i projekty patriotyczne**

F. Higiena cyfrowa i kompetencje informacyjne/AI

Działania:

- „Dzień bez telefonu” – klasowe wyzwanie i refleksja.
- „Dezinformacja i AI – jak nie dać się oszukać w sieci” – godzina wychowawcza.
- Dzień Bezpiecznego Internetu

G. Doradztwo edukacyjno-zawodowe

Działania:

- **Portfolio kariery (VII–VIII):** testy zainteresowań, rozmowy indywidualne, „Mapa szkół”.
- **Dni Zawodów:** spotkania z rzemiosłem i firmami z regionu;
- **Udział w Powiatowych Targach Edukacyjnych** (klasy VIII)
- **Realizacja WSDZ** (wszyscy nauczyciele)

H. Kultura i język polski

Działania:

- **Narodowe czytanie**
- **Międzynarodowy Miesiąc Bibliotek Szkolnych**
- **Konkurs recytatorski „Dla Niepodległej”**
- **Szkolny Konkurs Ortograficzny „Mistrz ortografii”**
- **Europejski Dzień Logopedy** – konkurs dla klas I-III
- **Szkolny Konkurs Recytatorski** (klasy I-III i IV – VIII)
- **Konkurs Recytatorski " Wieś polska w poezji i prozie”**

4) Standardy realizacji (ramy organizacyjne)

- **Stale dyżury pedagoga i psychologa.**
- **Szybka ścieżka interwencji** (karta interwencji, terminy reakcji, współpraca z rodzicami).
- **Zespoły PPP:** terminy (IX, I, VI), protokoły, aktualizacje WOPFU/IPET.
- **Partnerstwa lokalne:** PPP, GOPS, Policja, OSP, biblioteka, dom kultury.
- **Komunikacja z rodzicami:** tematyczne zebrania (emocje, cyber, doradztwo).

5) Monitorowanie i ewaluacja

Ewaluacja działań podejmowanych w ramach realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego będzie prowadzona systematycznie przez wychowawców, nauczycieli, pedagoga, psychologa i dyrekcję szkoły. Jej celem jest sprawdzenie, w jakim stopniu zaplanowane działania przyczyniły się do osiągnięcia zakładanych efektów wychowawczych, profilaktycznych i dydaktycznych.

Kryteria ewaluacji:

1. Stopień zaangażowania uczniów w proponowane projekty, konkursy i akcje.
2. Frekwencja i uczestnictwo w zajęciach dodatkowych, warsztatach i wydarzeniach szkolnych.
3. Zmiany w postawach i zachowaniach uczniów – przestrzeganie norm społecznych, kultura osobista, współpraca w grupie, ograniczenie zachowań agresywnych.
4. Poziom wiedzy i umiejętności uczniów w obszarach objętych priorytetami (np. bezpieczeństwo w sieci, świadomość zdrowego stylu życia, orientacja zawodowa).
5. Współpraca z rodzicami i ich udział w działaniach szkoły.
6. Efektywność stosowanych metod dydaktycznych i wychowawczych (aktywizujące metody nauczania, ocenianie kształtujące).
7. Stopień realizacji planowanych przedsięwzięć zgodnie z harmonogramem.

Narzędzia ewaluacji:

- ankiety dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- wywiady i rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami,
- obserwacja zachowań uczniów podczas zajęć i przerw,
- analiza dokumentacji szkolnej (dzienniki, sprawozdania, protokoły SU),
- statystyka uczestnictwa w konkursach i projektach,
- analiza incydentów wychowawczych (ilość zgłoszeń, interwencji),
- raporty nauczycieli i wychowawców składane na koniec semestru i roku szkolnego.

Podsumowanie:

Wnioski z ewaluacji zostaną przedstawione Radzie Pedagogicznej na koniec roku szkolnego 2025/2026 i posłużą do modyfikacji Programu wychowawczo–profilaktycznego w kolejnym roku szkolnym.